

Motion till riksdagen 2005/06: MJ449

av Åsa Domeij m.fl. (mp, -)

Skog till nytta för alla

Motionen delad mellan flera utskott

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	4
Skogens många värden.....	8
Stora regionala skillnader.....	8
Analys för verkningsfulla åtgärder	8
Biologisk mångfald i hela Sverige	9
Miljömålet ska överordnas produktionsmålet	9
Långsiktigt nyttjande av en förnybar resurs	10
Trakthyggesbruk	10
Kontinuitetsskogar	10
Mer variation.....	11
Skärpta ransoneringsbestämmelser.....	11
En hållbar skogsindustri	11
Från bulk till kvalitet	12
Svårföringrad skog	12
Hårdare krav på generell hänsyn	12
Mer löv	13
Gröna skogsbruksplaner	13
Miljöcertifiering	13
Avverkningsanmälan.....	13
Återväxt.....	14
Markberedning	14
Naturlig föringring	14
Bättre återväxt	14
Röjning och gallring.....	15
Klöviltstammar.....	15
Rovdjur	15
Kemiska bekämpningsmedel.....	16
Kemisk plantbehandling.....	16
Drivmedel till skogsmaskiner och motorsågar	16
Skogslogistik.....	16
Skogsbilvägar.....	16

Fel! Okänt namn på

Miljöprovning av vägbyggnadsprojekt	17
Logistik.....	17
Tillståndsprovning för skyddsdikning	17
Vattendrag i skogslandskapet	17
Skogsplantmaterial	18
Genetisk förädling	18
Främmande arter.....	18
Bevarande av biologisk mångfald	18
Ekologisk syn i bevarandearbetet	19
Helhetssyn genom ekologisk landskapsplanering.....	19
Arter som beror av brand ofta hotade	19
Fortsatt arbete med nyckelbiotoper.....	19
Särregler kring ädellövskog	20
Skydd av skog med höga naturvärden	20
Mångfald av skyddsinstrument.....	20
Naturreservat	21
Naturvårdsavtal.....	21
Biotopskydd.....	21
Frivillig avsättning.....	21
Skyddsvärd skog på statlig mark	22
Aktuella skötselplaner för naturreservat	22
Ersättning för naturminne	22
Död ved	22
Övriga skogsfrågor.....	23
Kalkning, gödning och askåterföring	23
Skogsmarkskalkning.....	23
Kvävegödning och återföring av växtnäringsämnen	23
Skydd av kulturmiljöer i skogslandskapet	23
Ökade Nokåsanslag	24
Översyn av kulturminneslagen	24
LBU-medel.....	24
Forskning.....	25
Biologi-skogsvetenskap.....	25
Populationsdynamik	25
Nyetableringar av lövskogar och blandskogar.....	25
Renskötsel	25
Sociala värden och turism.....	26
Trävaruindustri	26
Biobränslen.....	26
Skogsstyrelsen	26
Skogspolitiska medel.....	26
Bredare kompetens	27
Regional spridning.....	27
Samarbete med länsstyrelserna.....	27
Största delen av skogsvårdslagen bör ingå i miljöbalken	28
Växthuseffekten.....	28
Köp, arv och ägande	28

Fel! Okänt namn på

Den nya skogsägaren.....	28
Rationaliseringsförvärv	29
Fastighetsöverlåtelse	29
Reavinstbeskattning vid områdesskydd.....	29
Manlig överrepresentation.....	29

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om ett erkännande av skogens många värden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om att lokala och regionala förhållanden skall spela en större roll i skogsbruket.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av tillämpbara analyser.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av biologisk mångfald i hela Sverige.
5. Riksdagen beslutar ändra SVL 1 § så att miljömålet generellt skall bli överordnat produktionsmålet enligt motionens intentioner.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om en skogspolitik som bidrar till att skogsekosystemens naturliga funktioner och processer upprätthålls samtidigt som inhemska växt- och djurarter kan fortleva under naturliga betingelser i livskraftiga bestånd.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att låta utreda hur plantageskogsbruket skall kunna minimeras i trakter där detta redan är omfattande.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om ökade satsningar på kontinuitetsskogar.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av åtgärder för ökad variation och mångfald i skogsbruket samt ökade omloppstider.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om skärpta ransoneringsbestämmelser.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om en hållbar skogsindustri.¹
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om en omföring av transportstöd till mer direkta sysselsättningsstöd.¹
13. Riksdagen beslutar ändra i SVL så att konventionell avverkning inte skall förekomma i svårföryngrad skog eller skyddsskog enligt motionens intentioner.
14. Riksdagen beslutar om ändring i lagstiftningen så att kraven på generell hänsyn ökar till den rådgivningsnivå som tillämpas av skogsvårdsorganisationen.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av aktiva åtgärder för att öka lövträdsandelen i våra skogar.
16. Riksdagen beslutar om ändring i lagstiftningen så att grön skogsbruksplan eller motsvarande beskrivnings- och handlingsplan blir obligatoriskt för godkännande av avverkningsanmälan.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om miljöcertifiering av statligt ägd skog.

Fel! Okänt namn på

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av att öka andelen avverkningsanmälningar som besöks av Skogsstyrelsen.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om markberedning på känsliga marker.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om att skogsbruk bör bedrivas så att naturlig föryngring kan tillämpas i största möjliga mån.
21. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag angående rapporteringsplikt för skogsbrukaren om utförda åtgärder samt resultat av återväxt enligt motionens intentioner.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om röjning och underröjning och anmälan av gallring.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om minskade klövviltstammar och säkra rovviltstammar.
24. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i lagstiftningen så att bekämpningsmedel i skogen och kemisk behandling av skogsplantor förbjuds.
25. Riksdagen begär att regeringen lägger fram en plan för omställning av skogsbrukets drivmedel i enlighet med vad som anförts i motionen.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om samrådspikt och miljöprovning av skogsbilvägar.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om en skogslogistik som syftar till att minska det totala transportarbetet.
28. Riksdagen beslutar att skyddsdikning görs tillståndspliktig samt att det generella dikningsförbud som nu gäller i södra Sverige skall gälla överallt.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om ökad hänsyn till vattendrag i skogslandskapet.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om restriktioner kring genetiskt modifierat skogsodlingsmaterial samt exoter.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om upprättande av ekologiska landskapsplaner.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om att arealerna med naturvårdsbränning och hyggesbränning måste öka.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av att arbetet med identifiering och skydd av nyckelbiotoper fortsätter.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om ökad satsning på ädellöv och löv genom forskning, information och stöd.

Fel! Okänt namn på

35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att skogsskyddsarbetet måste accelerera rejält för att skyddsvärd skog skall kunna skyddas i sådan omfattning som krävs för att bibehålla den biologiska mångfalden.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utvärdera och följa de olika skogsskyddsinstrumenten vad gäller kostnadseffektivitet och kvalitet samt möjlighet till omfördelning mellan olika skyddsformer.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om aktuella skötselplaner för naturreservat.
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att låta utreda vilka medel som skall användas för skötsel av biotopskyddsområden.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om offentlighet och kvalitetssäkring av frivilliga avsättningar.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om avverkningsstopp på identifierad skyddsvärd skog på statlig mark.
41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om ersättning för naturminne.
42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att initiera en översyn av tillåten mängd färsk död ved.
43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att se till att utvecklingsfasen av åtgärdsprogram mot markförsurning snarast genomförs.
44. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om gödsling, askåterföring och vitaliseringsgödsling.
45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att insatserna för att inventera och skydda kulturvärden i skogsbrukslandskapet skall öka.
46. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att göra en översyn av definitioner och prioriteringar när det gäller skydd av nutida näringsfångslämningar.²
47. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att Nokåsanslaget bör uppräknas för att tillgodose de stora behov som påtalas i motionen.
48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att även skogsbrukare skall ha reell åtkomst till LBU-medel.
49. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av forskning för skogsbruket.
50. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att låta utreda hur renskötande samer skall ges ökad delaktighet gällande ingrepp i renbetesmarker.
51. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att skogens rekreativvärde nära tätorter är så viktigt att det bör prioriteras före produktion.

Fel! Okänt namn på

52. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om trävaruindustri och biobränslen.¹
53. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av bredare kunskaper inom skogsvårdsorganisationen och på länsstyrelser samt ökat samarbete dem emellan.
54. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om vikten av en fortsatt regional förankring inom Skogsstyrelsen.
55. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att närmare pröva hur skogsvårdslagen kan inarbetas i miljöbalken.
56. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att skog inte skall tillgodoräknas som kolsänkor vid uppfyllelse av riksdagens klimatmål.
57. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i lagstiftningen så att särreglerna vid rationaliseringsförvärv försvinner.³
58. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i lagstiftningen gällande överlåtelse av skogsmark i syfte att främja småskaligt, långsiktigt ägande och brukande.⁴
59. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i lagstiftningen så att reavinstbeskattning vid intrångsersättningar eller köpeskillingar i samband med områdesskydd utgår.³
60. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av fler kvinnor inom skogsnäringen.

¹ Yrkandena 11, 12 och 52 hänvisade till NU.

² Yrkande 46 hänvisat till KrU.

³ Yrkandena 57 och 59 hänvisade till SkU.

⁴ Yrkande 58 hänvisat till BoU.

Fel! Okänt namn på

Skogens många värden

Skogen är inte bara ett hemvist åt växter och djur, det är växterna och djuren som är skogen. Skogen är dessutom en ekologisk stabilisator; den producerar virke, energi, massafiber, svamp och bär och den är en kunskaps- och kultur-bärare och en plats för friluftsliv och jakt. På grund av, eller tack vare, alla dessa värden råder ofta en dragkamp om skogen. Den stora utmaningen ligger därför i att finna former för en skogspolitik där så många värden som möjligt kan nyttjas och utvecklas. Förutom en bra skogspolitik beror tillståndet i skogen av faktorer som rör näringspolitik, regional utveckling och miljöpolitik.

Skogs-Sverige i form av industri, skogsägarföreningar, skogsforskning och skogsbolag har i dag likartade utgångspunkter samt är starka i skogsdebatten. Natur- och miljövårdssidan är svagare, för att inte tala om den enskilde medborgaren för vilken skogen är en plats för rekreation och svamp- och bärplockning. Vi behöver lyfta fram kunskap, medvetenhet och engagemang kring vad skogen är och kan ge. Skogens biologiska mångfald är en resurs inte bara för sin egen skull utan även för möjligheterna till mångbrukande av skogen. Skogens diversitet är avgörande för om den har värden för turism, rekreation och friluftsliv. Alternativ till att hugga ned träden finns, framför allt sker sådant ”skogsbruk” i många utvecklingsländer. Den svenska skogspolitikerna som under 1900-talet varit normbildande har hittills prioriterat skogens virkesproducerande funktion för högt i förhållande till skogens andra värden. Det är dags att vidga vyerna, även i praktiken.

Stora regionala skillnader

I Sverige har vi stora regionala skillnader i skogslandskapet. Vi har en mångfald av skogstyper, ägandeformer, industristrukturer och natur- och kulturvärden. Trots stora skillnader i trädslagssammansättning, struktur och ägarförhållanden från söder till norr har vi i dag ett förvånansvärt enhetligt skogsbruk. Det är i stort sett samma metod som gäller överallt, dvs. föryngringsavverkning genom att ta ned största delen av träden samt återväxt, ofta genom granplantering. Det skiljer mest i skala, och i norr är trakterna oftast tiofalt större än i södra Sverige. De gamla miljösynderna från 1960- och 1970-talen med enorma hyggen är också främst en bolagsföreteelse i norr.

Miljöpartiet anser att de lokala förutsättningarna ska spela en större roll i skogsbruket – det vinner både ekonomin och miljön på. I lokala förutsättningar räknar vi in naturförhållanden, landskapsbild och friluftsentressen likvärdigt som val av föryngringsmetod, hyggesavgränsning och ransoneringsaspekter.

Analys för verkningsfulla åtgärder

Vi behöver en mer differentierad syn på skogsbruket och de nyttigheter det ska producera. Behoven och förutsättningarna skiljer sig åt regionalt, liksom

mellan ägarkategorier. Datainsamling, utvärdering och skogliga analyser måste göras med beaktande av dessa skillnader. Vi anser att de skogliga analyserna måste ges ökad prioritet. I den senaste riksskogstaxeringen konstateras exempelvis att privata skogsägare i Norrland är sämst på generell hänsyn men man har inte medel eller verktyg för att gå vidare med att förstå varför. Beror det på bristande informationsinsatser, bristande kunskaper eller något annat? Så länge vi inte vet orsaken till mönster blir det svårt att åtgärda med hjälp av de rådgivningsinsatser som skogspolitikens genomförande vilar på.

Biologisk mångfald i hela Sverige

Biologisk mångfald är inte något som ska skötas i ett län eller en landsända utan miljömål för skogen ska regionaliseras och implementeras i hela Sverige. Detta synsätt måste också avspeglas i medelstilleddning och styrning från Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. Ett län som behöver mycket pengar ett år för skydd av ett stort område eller ett ovanligt dyrt objekt, ska kunna få extra medel utan att det omöjliggör annat skyddsarbete. På samma sätt kan varierande fördelningar mellan skyddsformerna krävas beroende på vilka marker som ska skyddas och vilka skyddsinstrument som är lämpligast och framkomligast.

För ökad och bibehållen biologisk mångfald i skogen behöver vi även fokusera mer på förvaltning; inte minst med tanke på klimatförändringar, fragmentering av landskapet och insikten att mycket av mångfalden är en följd av brukande. Vi måste se till landskaps- och helhetsperspektiv och klara av att bevara omistliga värden och enskilda hotade arter inom isolerade områden. Vi måste se den biologiska mångfalden ur ett socialt och kulturellt perspektiv med lokal förvaltning som en möjlighet. En långsiktigt hållbar naturvård måste arbeta med lokalbefolkning och markägare, inte mot. Hållbar och rättvis förvaltning är en viktig demokratifråga.

Miljömålet ska överordnas produktionsmålet

Dagens skogsvårdslag från 1994 har två jämställda mål: miljö och produktion. De båda målen måste få olika betydelse och tyngd beroende på utgångsförutsättningarna. I en granplantage finns inte mycket naturvärden och då blir produktion naturligtvis huvudsyftet. I en skog som inte har spår av sentida mänsklig påverkan, så kallad urskog, måste miljömålet väga tungt. Att förnygringsavverka en urskogsartad skog är ett irreversibelt ingrepp som inte är förenligt med skogspolitikens miljömål. Miljöpartiet anser att skogsbrukets uppdrag bör definieras som att bedriva ett ekonomiskt lönsamt skogsbruk inom ramen för de förutsättningar som kräver att bevara eller utveckla den biologiska mångfalden och de grundläggande ekologiska processerna sätter.

Fel! Okänt namn på

Långsiktigt nyttjande av en förnybar resurs

Trots att arealen skogsmark och virkesförrådet har ökat under 1900-talet har många av våra skogsarter minskat. Det beror på att dagens skogsbruk har lett till ett alltmer likformat skogslandskap med likåldriga monokulturer liksom ökad slutenhet. Vidare tas det alltför liten generell hänsyn i skogsbruket, vilket leder till brist på död ved, grova träd, våtmarker, buskar och varierande vegetationsstruktur. Miljöpartiet förordar en skogspolitik som bidrar till att skogsekosystemens naturliga funktioner och processer upprätthålls samtidigt som inhemska växt- och djurarter kan fortleva under naturliga betingelser i livskraftiga bestånd.

Trakthyggesbruk

Trakthyggesbruk med plantering är den avverkningsmetod som innebär de avgjort mest genomgripande förändringarna på skogsekosystemet och möjligheterna för arters överlevnad. Trakthyggesbruket är den förhärskande metoden sedan 1950-talet, vilket har lett till att flera av skogens arter i dag är hotade. Kalavverkning är en drastisk åtgärd som påverkar vatten, ljus, värme och näringsförhållanden för skogens organismer. Korta omloppstider, alltför stora hyggen och liten generell hänsyn gör saken än värre. Flera av de i dag rödlistade arterna i skogen har svårt att "övervintra" hyggesfasen, de hinner helt enkelt inte kolonisera den nya skogen innan det är dags för nästa kalavverkning. Diversa skogar byts i värsta fall mot likåldriga monokulturer, och svårspidda eller habitatkrävande arter fragmenteras och utrotas. Vi har alltså sedan 1950-talet ersatt naturligt uppkomna skogar med planterade skogar. I dag är den alldeles övervägande delen av skogsarealen kraftigt påverkad av modernt skogsbruk. Vi måste framöver modifiera det trakthyggesbruk som förekommer så att den generella hänsynen ökar, möjligheten till naturlig förnyring ökar och mer av skoglig kontinuitet bibehålls.

Kontinuitetsskogar

Efter en lång tid av ensartning och på sina håll ren skövling befinner sig i dag, och några decennier framöver, skogens biologiska mångfald i en flaskhals. Den största utmaningen i dagens skogspolitik blir att överbrygga denna flaskhals. Ett viktigt sätt att göra detta, vilket även påpekas i SUS 2001, är att värna kontinuitetsskogarna och utveckla skogbruksmetoder där den skogliga kontinuiteten bibehålls. Dessa skogar minskar för varje dag och ersätts av planterade skogar. Varje sådant utbyte innebär en stor förlust för mångfalden. Vi måste omgående satsa resurser och forskning för att hitta alternativa skogsskötselmetoder där de unika värdena bevaras eller förstärks. Kunskaperna och den praktiska erfarenheten av kontinuitetsskogsbruk är fortfarande dåliga. Vilka skogsområden i landet som inte har omvandlats genom kalhyggesbruk eller utgör sentida skogsplantager är i dag inte kartlagt. Vi saknar både kunskap om hur olika kontinuitetsskogar ser ut och var de ligger

geografiskt. Det är därför viktigt att snabbt genomföra en inventering som på beståndsnivå lokaliserar och beskriver kvarvarande kontinuitetsskogar. Detta utgör ett viktigt kunskapsunderlag för framtida rådgivning till markägarna kring alternativa skogsbruksmetoder.

Mer variation

En viktig utgångspunkt bakom avregleringen och omläggningen av skogspolitiken 1994 var att mångfalden av bruksmetoder skulle främjas till gagn för landskapsbild, landsbygdsutveckling och biologisk mångfald. Det är goda intentioner, men tyvärr är skogsbruket i dag fortfarande alltför likformigt. Enligt polytaxinventeringarna 1999-2000 används alternativa avverkningsformer på 4 % av den förnygringsavverkade arealen. När trakthyggesbruket slog igenom på 1950-talet innebar det ett paradigmskifte inom skogsnäringen. Det är dags för ett nytt paradigmskifte eller åtminstone en kraftig satsning på ett diverst skogsbruk. Bättre ståndortsanpassning är bra både för ekonomin och för miljön. Tall växer bäst på tallmarker, al mår bäst i fuktstråk och boken är känslig för försurning. Det är lokala klimatförhållanden som avgör om självförnyring är lämplig och ifall en skärmställning bör lämnas. Miljöpartiet anser att de lokala förutsättningarna ska få större betydelse för val av skogsbruksmetod och trädslagsval. Den lokala skogshistoriken inom ett område är en viktig del av ståndortsanpassningen och bör styra såväl trädslagsval som skogsbruksmetoder.

Skärpta ransoneringsbestämmelser

Vi anser att ransoneringsreglerna måste skärpas. I dag får maximalt hälften av arealen på en fastighet inom en kommun bestå av kalmark och yngre skog. Kalmark är oftast definierat som hyggen upp till 20 år gamla. I områden där förnyring misslyckas blir kalmarksbegreppet verkningslöst då det relateras till ålder. I Norrbotten är bortåt 40 % av kalmarken äldre än 20 år och räknas således inte vid ransoneringsbedömningar. Kalmark bör i stället definieras som mark där en övervägande del av skogen är i en tidig förnygringsfas. Det är inte acceptabelt att enorma sammanhängande skogsarealer saknar skog. I överavverkade områden kräver vi omedelbart avverkningsstopp. En lämplig gräns för vad som skulle vara ett överavverkat område skulle kunna vara att mängden skog som är äldre än 100 år får aldrig understiga 10 % av den produktiva skogsmarken på varje enskilt tusenhektarsområde i landskapet.

Vi anser även att ransoneringskrav på större fastigheter måste skärpas. I dag ska fastigheter med innehav över 1 000 hektar ha en plan för ett långsiktigt skogsbruk. Dessa fyller i dag inte sin ursprungliga funktion. Överavverkningar i till exempel Norrbotten och Västerbotten är tydliga bevis på detta.

En hållbar skogsindustri

Skogsprodukter står för en stor del av våra exportinkomster, är råvara till förnybar energi och täcker även annat inhemskt behov. Skogsbruket sysselsätter också många, men skulle kunna sysselsätta än fler, framför allt i glesbygd.

Fel! Okänt namn på

Produktion i form av virkesuttag är således viktig på många sätt och för många. Exploatering av en förnybar naturresurs, såsom skogen är, får dock aldrig göras så att man tar av kapitalet. Skogsindustrin måste anpassas efter ett långsiktigt hållbart virkesuttag. Man kan därmed inte kräva ständigt ökad tillväxt som man gör inom andra delar av näringslivet.

Det finns flera faktorer som påverkar möjligheterna till virkesuttag, och flera av dem kan man dessutom påverka. Sätt att öka produktionen på som kommer i konflikt med sociala och ekologiska värden såsom icke inhemska och genmodifierade sorter, skogsgödsling, dikning, intensivt plantageskogsbruk, mindre andel avsatt skog och lägre naturvårdsambitioner är inget som Miljöpartiet förordar. I stället vill vi föra fram de möjligheter som finns att öka tillväxten utan att ge avkall på miljöhänsynen, såsom logistikrationaliseringar, askåterföring, bättre ståndortsanpassning, bättre återväxter, röjning och gallring, mindre klövviltstammar, satsning på virkeskvalitet och mer vidareförädling. Vi anser även att en ökad diversifiering av skogsbruket är möjlig. Genom att höja produktionen på rent triviala områden får man möjlighet att ta större hänsyn på andra marker.

Från bulk till kvalitet

Under senare delen av 1900-talet fram till i dag har ett stort överuttag av virke gjorts i vissa delar av Norrland samtidigt som den stående biomassan har ökat i södra Sverige. För att bibehålla arbetstillfällena och industrier i överavverkade områden krävs omstrukturering. Man löser inte problemet genom att hugga det sista av det sista, lösningen ligger snarare i mer av vidareförädling samt ökad sysselsättning genom röjnings- och gallringsinsatser.

För att möjliggöra denna omställning kan stöd riktade mot en ökad vidareförädling samt en ökad sysselsättning behövas. Den regionalpolitiska utredningen (SOU 2000:87) visade på att flera stöd hämmar snarare än främjar en utveckling mot ett modernt och bärkraftigt näringsliv. Exempelvis nämns att transportstödet gynnar den traditionella träindustrin som bygger på sysselsätningsexensiv exploatering. Miljöpartiet anser att direkta stimulanser för sysselsättning är bättre. Transportstödet bör därför omföras till stimulans för företag med hög förädlingsgrad. Detta kan exempelvis ske genom nedsatta socialavgifter.

Svårförnygrad skog

I dag får inte avverkning i svårförnygrad skog eller skyddsskog ske utan skogsstyrelsens tillstånd. Vi anser att konventionellt skogsbruk över huvud taget inte ska bedrivas i dessa skogar. Avverkning eller skogsåtgärder i syfte att öka naturvärden eller för att uppfylla miljökvalitetetsnormer får dock medges.

Hårdare krav på generell hänsyn

Eftersom behovet av skyddad mark är beroende av skogsbruksmetoder på omgivande marker krävs stor generell hänsyn i det konventionella skogsbru-

Fel! Okänt namn på

ket om vi ska nå miljömålet med nuvarande skyddsambitioner. Den generella hänsynen är avgörande för vilka effekter en förnygringsavverkan får på biologisk mångfald. Idag når man inte upp till önskad hänsynsnivå genom att följa miniminivåer i lagstiftningen. Vi vill höja rådgivningsnivån som tillämpas av skogsvårdsorganisationen och samtidigt skärpa lagkraven på generell hänsyn till denna rådgivningsnivå. Vi vill även öka kontroll och påföljd vid överträdelse. Ansvaret ska ligga på skogsägaren samtidigt som kunskap hos näring och entreprenörer måste höjas.

Mer löv

En del av målbilden för ett uthålligt skogsbruk och bibehållen biologisk mångfald är att arealen ädellövskogar och andra lövskogar liksom volymen lövvirke måste öka. I dag ökar lövträdsandelen men inte ädellövskogsandelen. Ökningen är dock inte alls tillräcklig, vilket gör att vi i dag och framgent kommer att ha en råvarubrist i Sverige när det gäller lövträ. Miljöpartiet anser att en vidare satsning på nyetablering av löv i allmänhet och ädellöv i synnerhet är nödvändig om vi ska ha en uthållig produktion och kunna bibehålla naturvärden.

Gröna skogsbruksplaner

Sedan 2002 finns krav på att alla skogsägare ska ha en skogs- och miljöredovisning (SMÖR) för sin brukningsenhet. Syftet är att skogsägare ska ha kunskap om de natur- och kulturvärden som finns på den egna fastigheten. Redovisningen är också tänkt att vara ett bra stöd för Skogsstyrelsen i dess rådgivnings- och tillsynsarbete. Tyvärr är kraven på SMÖR alltför låga för att vara till någon reell nytta för Skogsstyrelsen. En grön skogsbruksplan föreslår ett nyttjande som utgår från fastighetens specifika tillstånd, att kultur- och naturvärden ska vara registrerade och olika avdelningsbestånd behandlas var för sig. Miljöpartiet anser att kraven på SMÖR måste höjas i nivå med kraven på en aktuell grön skogsbruksplan eller motsvarande beskrivnings- och handlingsplan på samtliga aktiva skogsfastigheter. En avverkningsanmälan ska inte godkännas utan att en aktuell och fullgod plan presenterats.

Miljöcertifiering

Miljöpartiet tycker det är bra med miljömärkning inom skogsbruket, men om den ska vara verkningsfull krävs att kraven för certifiering kontinuerligt skärps samt att en aktiv kontroll är en del av processen. I det här fallet bör det offentliga vara en föregångare, därför anser vi att det vid statlig offentlig upphandling av trävaruprodukter ska ställas krav på miljömärkning. Miljöpartiet anser också att all statligt ägd skog ska miljöcertifieras.

Avverkningsanmälan

Skogsbrukare är i dag skyldiga att anmäla förnygringsavverkningsstörre än ett halvt hektar. I denna anmälan ska man kort beskriva vilka generella hänsyn man tänker ta till natur- och kulturvärden. Skogsstyrelsen har i dag resur-

Fel! Okänt namn på

ser till att besöka cirka 17 % av inkomna ansökningar. Vi ser flera vinster med att öka andelen anmälda avverkningar som besöks. För det första finns större chans att upptäcka och därmed upplysa om och kräva större hänsyn till natur- och kulturvärden vid avverkning. För det andra finns en möjlighet till kommunikation med markägare, vilket kan leda till förbättrad generell hänsyn i skogsbruket och ett mer ståndortsanpassat skogsbruk. Vi vill även att större fokus ska ligga på diskussion kring val av avverkningsmetod och alternativ till hyggesbruk. Redan vid detta tillfälle bör ägare göras införstådd med att hyggesbruk ofta kräver plantering, röjning och gallring samt informeras om alternativ ifall ägaren inte vill utföra dessa åtgärder. Arbetet med att minska ”röjningsberget” börjar redan innan förnyrningsavverkningen har skett.

I första hand ska fältbesök göras vid större avverkningsanmälningar samt vid områden där man vet eller har anledning att tro att stora natur- eller kulturvärden finns. Anmälningar där alltför dålig generell hänsyn föreslås ska också prioriteras högt. Tidigare inventeringar och satellitövervakning är viktiga hjälpmedel för att välja ut dessa objekt. Skogsstyrelsens råd och förelägganden i samband med avverkningsanmälan ska öka liksom efterlevnadskontrollen. Detta är ett av skogspolitikens viktigaste instrument och måste därför prioriteras. Dessutom måste strategier för åtgärder då råd eller förelägganden inte följs formuleras.

Återväxt

Markberedning

Markberedning kan orsaka bestående påverkan på vattenförhållanden och bör inte förekomma på känsliga marker. I kulturlämningstäta områden, skogar med rik örtflora eller känslig mark och berggrund ska inte ett skogsbruk som kräver markberedning bedrivas. Hyggesbränning under skärm är en markberedningsmetod som bör utvecklas i brandpräglade skogstyper, t.ex. i tallskogar i norra Sverige.

Naturlig förnyring

Skogsbruk bör bedrivas så att naturlig förnyring kan tillämpas i största möjligaste mån. Med naturlig förnyring får man inhemskt plantmaterial, träslag som är lokalt anpassade och av rätt proveniens samt möjlighet till blandskogar. Ett skogsbruk som gynnar en naturlig återetablering av träd gynnar även andra arters återetablering. Miljöpartiet vill ha ett skogsbruk som möjliggör för alla skogens arter att överleva eller återetablera sig.

Bättre återväxt

Runt 20 % av avverkade skogar har i dag inte godkänd återväxt trots att lagkraven för godkänd återväxt är låga. I många fall är orsaken att en olämplig avverkningsmetod använts. Skogsstyrelsen har i uppgift att se till att skogsägarna uppfyller lagens krav på återväxt. Vi anser att skogsägaren själv kan

göra en del av detta arbete. Miljöpartiet vill införa en rapporteringsplikt som innebär att utförda åtgärder samt resultat ska rapporteras in till Skogsstyrelsen fem år efter avverkningen. Vinsterna, som vi ser det, är att skogsägaren tvingas utvärdera och beskriva sin återväxt, vilket bör leda till följdåtgärder. Samtidigt kan Skogsstyrelsens tillsynsarbete bli effektivare och riktas dit där behoven är störst.

Röjning och gallring

För skogsägare som inte har för avsikt att röja eller gallra är trakthyggesbruk olämpligt. Miljöpartiet anser att Skogsstyrelsen har ett uppdrag i att informera om röjning, gallring och alternativa avverkningsmetoder. När det gäller röjning har skogsbruket inte tagit sitt ansvar, trots att utebliven röjning är dålig både för ekonomin och naturvärdena. Samtidigt som ungskogsröjningar uteblir utförs i dag ofta underröjningar innan slutavverkning alldeles i onödan. Underröjningen syftar till att underlätta skogsmaskinernas framfart. Samtidigt tar man bort ett mellanskikt, vilket kan underlätta den kommande föryngringen samt bibehålla ett skogsklimat. Miljöpartiet anser att behoven och de möjliga vinsterna av underröjningar måste ifrågasättas och ställas emot de negativa effekterna av desamma. Gallring är i dag anmälningspliktig bara inom områden där samrådsplikt gäller enligt lag. I sin värsta form kan gallringar ibland jämföras med "biologiska kalavverkningar" där naturhänsyn i form av gamla träd och hålträd plockas bort. Detta sker helt utan insyn eller möjlighet för samhället att förhindra. Gallringar bör därför framgent göras anmälningspliktiga, vilket kräver ändringar i skogsvårdslagen. Miljöpartiet föreslår att en bred utredning tillsätts med uppgift att föreslå ändringar i skogsvårdslagen.

Klövvtstammar

Stora klövvtstammar kostar i dag skogsbruket stora summor i form av sämre virkeskvalitet och dålig återväxt, vilket inte alls kan jämföras med de ekonomiska vinster jakten inbringar. Då lövträd normalt betas hårdare än barrträd innebär det nuvarande alltför hårda betestrycket att möjligheten att öka lövandelens i skogarna försvåras. I en rapport från Skogforsk anges potential till en årlig värdeökning om 0,5 miljarder årligen om klövvtstammarna minskas. Underlag om betesskadornas omfattning måste tas fram och följas av riktade informationsinsatser till såväl skogsägare som jägare. Miljöpartiet anser att arbetet med att minska viltbetesskadorna ska kunna finansieras via viltvårdsfonden.

Rovdjur

De stora rovdjuren som hör skogen till ska kunna finna sin hemvist där såväl som skogens andra arter. Varg, järv och lo måste tillåtas öka till nivåer där dess långsiktiga överlevnad är säkrad.

Fel! Okänt namn på

Kemiska bekämpningsmedel

Miljöpartiets generella inställning är att kemiska bekämpningsmedel över huvud taget inte hör hemma i våra ekosystem. Vi anser inte att det finns någon anledning att ha kvar möjligheten för skogsvårdsstyrelsen att ge dispens för besprutning med bekämpningsmedel i skogen. Vi föreslår därför att regeringen lägger fram förslag på ändringar i lagen om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark med denna innebörd.

Kemisk plantbehandling

Under ett flertal år har skogsbruket nyttjat kemisk behandling av skogsplantor i syfte att göra dem motståndskraftiga mot framför allt angrepp av snytbagge. Det i dag förbjudna giftet Permetrin har visat sig ge arbetsmiljöproblem och ha allvarliga effekter på vattendrag. I dag är Permetrin ersatt av det till förväxling lika ämnet Cypermetrin. Miljöpartiet anser att dessa ämnen ska avvecklas och förordar i stället ett skogsbruk som inte gynnar snytbaggen så som dagens trakthyggesbruk gör i kombination med mekaniska eller andra alternativa skydd. Preliminära studier visar att vax är effektivare än Permetrin, vilket är hoppingivande. Hyggesvila är effektivt för att minska snytbaggeangrepp. Vi vill därför ändra i lagstiftningen så att en hyggesvila på tre vegetationsperioder blir möjlig.

Drivmedel till skogsmaskiner och motorsågar

I takt med skogsbrukets mekanisering har allt större volymer dieselolja i skogsmaskiner blivit ett växande hot mot biotoperna och grundvattnet. I dag finns alternativt bränsle i form av exempelvis alkylater, rapsmetylester, etanol eller inblandningar av dessa i dieselolja. Dieseloljan ingår i hotbilden mot skogsmarken på samma sätt som de mineraliska hydraul- och smörjoljorna. Miljöpartiet föreslår en avvecklingsplan för omställning av skogsbrukets drivmedel till miljövänlig motorsågsbensin och drivmedel för dieselmotorer. Vi föreslår att regeringen ges i uppdrag att i samband med strategin för alternativa drivmedel särskilt uppmärksamma arbetsmaskiner inom skogsbruket.

Skogslogistik

Skogsbilvägar

Sverige har redan ett av världens mest utbyggda bilvägnät, inklusive skogsvägarna. Endast en tiondel av den svenska skogsmarken ligger mer än en kilometer från någon väg. Miljöpartiet anser att en bättre samordning måste till när det gäller skogsvägnätet. På vissa håll har vi för många bilvägar på grund av dålig samordning markägare emellan. Därför vill vi införa generell samrådspåbikt för anläggning av skogsbilvägar. Att minimera antalet skogsbilvägar är inte minst viktigt för uppfyllandet av miljömålet myllrande våtmarker.

Miljöprövning av vägbyggnadsprojekt

Det finns i dag krav på att vissa miljöhänsyn ska tas vid utformningen av skogsbilvägar (30 § skogsvårdslagen, MKB enligt 15 § väglagen). Det är dock endast själva vägytan, inte vägsträckningens konsekvenser för hela det berörda skogsområdet, som behandlas i dessa hänsynsregler. Något krav på en total miljökonsekvensanalys, inklusive konsekvenser för den biologiska mångfalden i berört skogsområde, finns inte. Miljöpartiet föreslår att regeringen ålägger Skogsstyrelsen att pröva all nybyggnation av skogsbilvägar enligt såväl 12 kap. 6 § som 11 kap. miljöbalken. Likaså ska det i lagstiftningen tydliggöras att byggande av skogsbilväg ska kunna omfattas av tillståndsplikten för markavvattnings enligt 11 kap. miljöbalken.

Logistik

På många håll sker en sortering av virket redan i skogen, granvirke för sig, tall för sig och massa för sig. Var och en av fraktionerna körs ut ur skogen och läggs i separata högar som sedan hämtas av olika fordon. Genom sortering vid sågverk i stället för i skogen kan man minimera körningen i skogen samt även på väg. I dag görs detta ofta inte eftersom fraktionerna har olika köpare och olika destinationer. Ibland sker det nog dock av vana och brist på sorteringsplats vid sågverken. Miljöpartiet vill se en satsning på effektivisering av transporter inom skogsbruket, både i skogen och på vägen. Det finns stora vinster i att utveckla logistiken i skogsbruket, framför allt i södra Sverige där flera uppköpare ofta innebär fler transporter. Erfarenheter från den massiva logistikapparaten som följde av upparbetningen av den stormfällade Gudrunskogen ska tas till vara.

Tillståndsprövning för skyddsdikning

Skogsbruket har i många fall varit orsaken till utdikning och förstörelse av våtmarker och sumpskogar. Många hotade arter är beroende av just våtmarks- och sumpskogsbiotoper. Områdena fungerar som ersättningsbiotoper för arter som trängts undan från torrare områden av skogsbruket. Utdikningen är inte bara ett problem för naturvården utan också i hög grad en miljöfråga. Våtmarker och sumpskogar fungerar som naturliga kvävefällor eftersom nitrat reduceras till ofarlig kvävgas i den syrefattiga miljön. Numera är skogsdikning tillståndspliktig enligt 18 c § men inte skyddsdikning, trots att skyddsdikning ofta innebär att diken dras genom våtmarksområden. Miljöpartiet kräver att även skyddsdikningen görs tillståndspliktig samt att det generella dikningsförbudet som nu gäller i södra Sverige ska gälla överallt.

Vattendrag i skogslandskapet

Små vattendrag i skogslandskapet får i dag alltför lite uppmärksamhet. Äldre vattendrag innebär alldeles egna ekosystem med sina specifika vatten- och bottenorganismer. En skogsmaskin kan raskt ödelägga dessa vattendrag ge-

Fel! Okänt namn på

nom dämning eller genom att skapa nya fåror någon annanstans. Likaså förstörs bottenlivet vid rensning och utvidgning av äldre diken. Kunskapen om skogens vattendrag och bevarandet av dessa måste öka hos skogsägare, skogstjänstemän och entreprenörer. Generell hänsyn i form av skyddszoner kring större vattendrag måste lämnas. Vi anser att Skogsstyrelsen ska ges i uppdrag att ta fram underlag kring hänsyn samt öka uppmärksamheten kring skogens små vattendrag. Ett starkare skydd för skogens vattendrag bör införas då nuvarande hänsynsregler inte visat sig tillräckliga. Kantzoner mot vattendrag bör inte som i dag klassas som produktiv skogsmark enligt 2 § SVL, utan bör lyftas ur som ”naturvårdsimpediment” som tillhör vattendraget. Ett generellt skydd för sådana kantzoner bör därför införas som inte konkurrerar med övrig naturhänsyn i 30 § SVL. Miljöpartiet föreslår att en bred utredning tillsätts med uppgift att föreslå erforderliga ändringar i skogsvårdslagen.

Skogsplantmaterial

Genetisk förädling

Genetisk variation är en viktig del av den biologiska mångfalden, på kort men framför allt på lång sikt. Variation är viktigt även när det gäller trädplanter. En genetisk monokultur är känsligare än en heterogen plantering. Genetisk förädling och kloning syftar till att samtliga planter har exakt samma genuppsättning, vilket i sig innebär en stor sårbarhet. Med tanke på de långa tidspekterna i skogsbruk anser vi det viktigt att bevara genetisk variation i plantmaterialet. Därmed anser vi att genetiskt förädlade planter inte hör hemma i ett uthålligt skogsbruk.

Främmande arter

Det är en stor risk man tar när man planterar exotiska trädslag i stor skala eftersom man inte kan förutse de ekologiska konsekvenserna. Att contorta växer bra i Nordamerika betyder inte att det blir bra virke i Sverige. När man inför exoter finns risker för att man även tar med sjukdomar och parasiter vilka kan skada den inhemska florans. Vidare kan en plantering med exoter bli artfattig om inte inhemska arter av insekter, lavar och svampar kan finna sitt livsrum där. Miljöpartiet anser att man ska använda främmande arter med väldigt stor försiktighet och endast efter en noggrann riskanalys.

Bevarande av biologisk mångfald

Biologisk mångfald innebär variationsrikedom av naturtyper samt variation mellan och inom arter. Ofta kan det praktiska naturvårdsarbetet få fokus på arter, men lika viktigt är ekosystemfunktioner och genetisk variation. Arter som missgynnas i dag är ofta specialister, svårspidda eller har svårt att ”övervintra” till bättre tider. Arter som ökar är i allmänhet generalister. Detta

Fel! Okänt namn på

tyder på för korta omloppstider, ekologiska barriärer och ensartning av landskapet. Lokala utdöenden och kolonisationer är ofta det normala för arter. Det kan därför vara lika viktigt att bevara ett område där arten befinner sig som att bevara ett område intill, möjligt att kolonisera. För ett effektivt arbete för biologisk mångfald behövs därför ett helhetsperspektiv och mer kunskap om arters habitatkrav, arealkrav och spridningsbiologi.

Ekologisk syn i bevarandearbetet

Helhetssyn genom ekologisk landskapsplanering

En helhetssyn bortom ägoförhållanden och andra antropogena gränser är nödvändig för att uppnå bra resultat i skogsskyddsarbetet och i arbetet med att långsiktigt bibehålla biologisk mångfald. Endast genom att ta ett helhetsperspektiv där man tittar på faktorer som habitatstorlek, isolation, fragmentering och spridningsbarriärer kan man förutspå effekter av olika ingrepp och arters långsiktiga överlevnadsmöjligheter. Vi anser att ekologiska landskapsplaner omfattande all mark såsom myrar, jordbruksmark, skogsmark, sjöar och vattendrag ska tas fram i enlighet med miljömålspropositionens intentioner. Miljöpartiet anser att länsstyrelserna och skogsvårdsorganisationen ska ha ett gemensamt uppdrag i att upprätta ekologiska landskapsplaner i samverkan med NGO:er, ägare och lokala föreningar.

Arter som beror av brand ofta hotade

Brandstörningar innebär att viktiga ekologiska processer sätts i gång och har inom det boreala området varit en avgörande faktor för biodiversiteten i skogslandskapet. Den brända skogsarealen är i dag för liten för att upprätthålla vitala populationer av brandberoende arter. Hyggesbränning är dessutom ofta ett gott alternativ till markberedning. Enligt FSC ska ägare till större markinnehav bränna en viss areal. Miljöpartiet anser att dagens nivåer av naturvårds- och hyggesbränning inte är tillräckliga och därför måste öka. Det är i detta sammanhang viktigt att rätt skogar bränns. Framför allt i trivialare bestånd för att skapa död ved och brända träd, inte i gamla skogar med redan höga naturvärden.

Fortsatt arbete med nyckelbiotoper

Skogsstyrelsen har under ett antal år arbetat med att lokalisera de värdefullaste utsnitten av svenska skogsmiljöer, nyckelbiotoper. Arbetet är viktigt för att rätt beslut ska fattas i skyddsarbetet och för att därmed uppnå miljömålet levande skogar. Privatskogsbruket har tidigare haft ett moratorium för avverkning av nyckelbiotoper till dess staten hinner ikapp med skyddsarbetet. Miljöpartiet anser att förekomst av nyckelbiotoper ska vara offentliga handlingar samt att de ska ges det skydd som krävs för dess bevarande. Skogsstyrelsen ska ges tillräckliga resurser för att kunna göra biotopskydd eller natur-

Fel! Okänt namn på

vårdsavtal i de fall de inte är skyddade genom reservat eller frivillig avsättning. I förekommande fall måste även medel för skötsel eller hävd garanteras.

Särregler kring ädellövskog

I dag sker nyetablering av ädellöv och löv endast i mycket liten skala, trots att efterfrågan finns och Sverige i dag har en nettoimport av lövträ. Orsakerna till detta är flera. För det första är decenniernas propaganda för granen svår att vända. Vidare saknas det kunskaper om lövskogsbruk, vilket dessutom ofta är arbetsintensivare och dyrare än granskogsbruk. För att lyckas med ädellöv krävs i de allra flesta fall att man hägnar området på grund av dagens alltför täta klövvtistammar. När det gäller att få upp en ny ädellövskog där man tidigare avverkat en sådan, vilket man måste enligt skogsvårdslagen, finns medel att söka för en del av denna kostnad. Teoretiskt skulle man också kunna få pengar för plantering på lämpliga marker som tillfälligt hyst gran. I praktiken sker detta sällan eftersom de medel som är avsatta för skydd inte räcker till det. Miljöpartiet vill se större satsningar på nyetablering, forskning, information och stödmöjligheter för etablering och skötsel av ädellövskogar.

Skydd av skog med höga naturvärden

Naturmiljövårdens intressen ska så långt det är möjligt tillgodoses inom ramen för skogsbruket. Men även med aldrig så goda generella hänsyn behöver vi också avsätta områden som undantas från produktionskrav. Hur mycket som måste skyddas är starkt beroende av hur övrig skog brukas. Expertgruppen knuten till Miljövårdsberedningen angav i SOU 1997:97 att 15 % av den produktiva skogsmarken nedanför skogsodlingsgränsen behövde skydd. Expertgruppen ansåg vidare att om det svenska skogsbruket naturvårdsanpassas halveras behovet av reservat. Riksdagen har senare anslutit sig till 5 % då den lade fast strategin för biologisk mångfald. Miljöpartiet anser att 5 % nedanför skogsodlingsgränsen är en miniminivå vilken kan stödjas bara om den generella hänsynen i skogsbruket är betydligt större än i dagsläget.

Skydd av skog sker inte enbart med hänsyn till naturvärden utan även av frilufts- eller landskapsskäl. Offentlighet, information och andra åtgärder för ökad tillgänglighet är därför viktiga delar av skyddsarbetet.

Mångfald av skyddsinstrument

Enligt Miljömålsrådets uppföljning av Sveriges miljömål går arbetet med skydd av skog alltför långsamt på grund av bristande resurser. Skogsskyddsarbetet måste accelerera rejält för att skyddsvärd skog ska kunna skyddas i sådan omfattning som krävs för att bibehålla den biologiska mångfalden. Miljöpartiet har framgångsrikt arbetat för, och kommer att fortsätta verka för, höga insatser för skydd av skog för ett uppfyllande av miljömålet levande skogar. Vi vill även ha en större flexibilitet vid val av skyddsform beroende på lämplighet och lokala skillnader. Vi vill också se en utvärdering av hur

kostnadseffektiva olika skyddsformer är, det vill säga vilka som ger största naturvårdsnyttan för minsta samhällskostnaden.

Naturresevat

Reservatsinstrumentet är ett starkt skydd och har därmed många fördelar, framför allt långsiktigheten. I takt med att arealerna skyddad natur ökar, ökar också behovet av skötsel och tillsyn. För att bevara naturvärden krävs i vissa fall kontinuerliga ingrepp och skötsel. För tillgänglighet och möjlighet till rekreation och friluftsliv kan även vissa åtgärder krävas såsom utmärkning av leder. I nuläget finns i vissa län en allvarlig eftersläpning i reservatsskötseln; därför behövs resursförstärkningar omgående. Miljöpartiet anser att naturresevatbildning och skötsel är en viktig del av skogsskyddet som bör prioriteras även fortsättningsvis. Ett stort problem vid bildandet av naturresevat är att finna bytes- eller ersättningsmarker till markägare som önskar detta. Statligt ägd skog bör här i högre utsträckning än hittills kunna nyttjas för detta ändamål.

Naturvårdsavtal

Naturvårdsavtal träffas mellan staten och markägaren i syfte att bevara och utveckla ett områdes naturvärden. En förutsättning är höga naturvärden och en skogsägare med intresse och engagemang för naturvård. Avtal tecknas ofta för 50 år och ligger kvar även vid ägarskifte. Som kompensation får ägaren ersättning som delvis täcker intrångsvärdet. En begränsning, och ibland fördel, är frivilligheten. En annan fördel är att det är ett relativt billigt sätt att skydda naturvärden. Instrumentet används med fördel för objekt där naturvärdena gynnas av naturvårdande skötsel eller där konventionell föryngringsavverkning är olämplig. Någon arealbegränsning för naturvårdsavtal finns inte. Miljöpartiet anser att naturvårdsavtal är ett bra skydd, framför allt i skötselintensiva områden. Därför kan med fördel en ökad andel av skogsskyddet framöver bestå av just naturvårdsavtal.

Biotopskydd

Biotopskydd är bra för att bevara mindre skogsområden med höga naturvärden. Beslut om biotopskydd fattas av skogsvårdsstyrelsen och innebär inskränkningar i brukandet för all framtid. Ägaren får ersättning av staten men bibehåller ägandet och jakträtten på området. I fall där skötsel behövs för att skydda naturvärden i ett biotopskyddsområde är det oklart vilka medel som ska gå till detta. Miljöpartiet anser att det snarast ska klargöras vilka medel som ska användas för denna skötsel.

Frivillig avsättning

Om tillräcklig areal för att nå miljömålet Levande skogar ska kunna sparas krävs frivilliga åtaganden från skogsägarnas sida. Ett frivilligt avsatt område ska vara större än 0,5 hektar och bestå av produktiv skogsmark där skogsbruk eller andra åtgärder som kan skada områdets natur- eller kulturvärden inte

Fel! Okänt namn på

görs. Här har den privata näringen visat ett stort ansvar genom att det redan nu finns uppskattningsvis 1 miljon hektar frivilligt avsatt skogsmark i Sverige. När det gäller den frivilliga avsättningen är dock både långsiktigheten och kvaliteten något vi inte vet mycket om. Seriösa virkesinköpare handlar i dag inte virke som härrör från frivilliga avsättningar. Miljöpartiet anser att skogsbolagen, speciellt de statliga, ska erbjuda full insyn och öppenhet kring sina frivilligt avsatta arealer. Öppenheten garanterar att skyddet blir varaktigt och inte ”hoppar” runt mellan olika arealer för att möjliggöra avverkning. Öppenhet är nödvändigt för trovärdigheten kring de frivilliga avsättningarna. Om inte de frivilliga avsättningarna håller tillräcklig kvalitet ökar behovet av andra skyddsformer.

Skyddsvärd skog på statlig mark

Naturvårdsverket har på regeringens uppdrag inventerat skyddsvärd skog på statlig mark. Vi anser att staten som skogsägare frivilligt och utan ersättning ska avstå från skogsbruk i skyddsvärd skog inom sitt ägande. Mycket av de skyddsvärda skogar som nu identifierats i norr är av urskogstyp, och huggs de ner går de alltså inte lätt att återskapa. Formellt skydd genom reservatsbildning måste dock fortsatt hanteras efter Naturvårdsverkets och länsstyrelsernas prioriteringar oavsett nuvarande ägoförhållanden.

Aktuella skötselplaner för naturreservat

En skötselplan är en strategi för hur ett reservat ska skötas för att naturvärdena ska bestå. Men naturen är föränderlig liksom rönen om hur den fungerar. Miljöpartiet anser därför att skötselplaner för naturreservat liksom biotopskydd ska ses över och vid behov revideras varje tioårsperiod.

Ersättning för naturminne

I dag saknas lagstiftning vilken berättigar till ersättning för skydd av naturminnen och djur- och växtskyddsområden beskrivna i miljöbalken 7 kap. 10 och 12 §§. Det finns inte heller några ersättningsregler kopplade till 1 § artskyddsförordningen (1998:179). Miljöpartiet anser att markägare med naturvärden på sin mark ska kunna kompenseras vid inskränkningar. Därför ska ersättning utgå vid inrättande av naturminne liksom vid inskränkningar till följd av artskyddsförordningen.

Död ved

Vi vill initiera en översyn kring borttagande av passusen i 29 § skogsvårdslagen som säger att maximalt fem kubikmeter rå död ved per hektar får lämnas i skogen. Sedan denna paragrafs tillblivelse har ny forskning visat att man kan lämna mycket mer utan risk för skadliga insektsangrepp. Översynen görs lämpligen i samband med utvärdering av verkningarna efter orkanen Gudrun.

Övriga skogsfrågor

Kalkning, gödsling och askåterföring

Skogsmarkskalkning

Markens pH-värde har de senaste decennierna sjunkit kontinuerligt i landets sydligare delar. Endast i de inre delarna av Norrland tycks marken nästan helt ha undgått att påverkas av det sura svavel- och kvävedfallet samt skogsbrukets försurande uttag av virke. Skogsbruket står i södra Sverige för närmare en tredjedel av den nutida markförsurningen och i Norrland för praktiskt taget hälften. Markförsurningen åtföljs av en utarmning av markens förråd av mineralnäringsämnen och har i Sydsverige medfört påtagliga förändringar av bland annat svamp-, lav-, växt- och mossfloras artsammansättning. Dessutom utgör den på längre sikt ett hot mot skogens virkesproduktion. De i särklass allvarligaste försurningsproblemen återfinns i syd- och västsvenska urbergsområden där den kritiska syrabelastningen på många håll redan är överskriden. I delar av dessa områden är marken numera försurad ända ned till berggrunden, och där håller sig pH-värdet i sjöar och vattendrag året om kring 4,5. I sådana trakter uppvisar också grundvattnet tydlig försurningspåverkan.

Skogsstyrelsen har lämnat förslag till åtgärdsprogram mot markförsurning och för ett hållbart brukande av skogsmarken. Miljöpartiet anser att detta program ska genomföras snarast.

Kvävegödsling och återföring av växtnäringsämnen

Miljöpartiet anser att produktionshöjande kvävegödsling av skogsmark ska tillämpas undantagsvis och endast på triviala skogsmarker där naturvärdena är små. Dessutom bör gödsling noggrant följas upp för att eventuella negativa effekter på ekosystemen ska kunna upptäckas. Att återföra askan efter biobränsleuttag är ett sätt att delvis återföra växtnäringsämnen till skogen och därmed sluta kretsloppen. Askåterföring måste göras på rätt marker på rätt sätt så att inte negativa effekter på miljön uppstår. Miljöpartiet anser att det i vissa skogar där försurningen gått väldigt långt kan vara aktuellt med askåterföring med kalk tillsatt, s.k. vitaliseringsgödsling. Vitaliseringsgödsling är ännu under utveckling och måste användas på rätt marker under effektövervakning.

Skydd av kulturmiljöer i skogslandskapet

Skogsbruk i känsliga natur- eller kulturmiljöer ska bedrivas så att värdena består. Många av dagens skogar är resultat av mångårig kulturell påverkan; man har använt skogen till bete, ved och husbehovsvirke. Spärrgreniga ekar, gamla lindar och murar är ofta minnen av forna tiders betesnyttjande. Det finns också utkomstrelaterade kulturminnen såsom kolbottnar och tjärdalar. På många håll finns minnen av tider då landsbygdsbefolkningen var betydligt

Fel! Okänt namn på

större än i dag. Husgrunder, odlingsrösen, murar och vägar är exempel på sådana typer av lämningar. Miljöpartiet vill se ökade insatser för att inventera kulturvärdena i skogsbrukslandskapet samtidigt som möjligheterna att skydda dem ökas. Kulturmiljöer kan ofta synliggöras genom ett anpassat skogsbruk.

Ökade Nokåsanslag

Nokåsanslag kan ansökas för skydd av natur och kulturmiljöer i skogslandskapet, såsom naturvårdsbränning, skogsbete, våtmarker och för uppröjning kring kulturlämningar. År 2002 uppgick dessa bidrag till 7 miljoner kronor, vilket inte på långa vägar räcker för att täcka behovet. Miljöpartiet vill se en uppräknig av Nokåsanslaget i kombination med andra skyddsåtgärder, framför allt information och rådgivningsinsatser, för ett ökat skydd av natur- och kulturmiljöer.

Översyn av kulturminneslagen

I många delar av Sverige där människor verkat under tusentals år är all mark kulturpåverkad på ett eller annat sätt. Olika tider har lämnat olika spår. Odlingrösen, tjärdalar och kolbottnar är vanliga sentida spår av näringsfång. Ibland kan dessa vara så vanliga att 30 % eller mer av skogsarealen inom en bygd utgörs av fornminnen. Miljöpartiet vill ha ett reellt skydd av kulturminnen på skogsmark. För att detta ska vara meningsfullt måste det vara klart hur, vilka och i vilken omfattning kulturminnen ska skyddas. En översyn av definitioner, avvägningar och prioriteringar bör göras när det gäller nutida näringsfångslämningar.

LBU-medel

Jordbrukare kan efter EU-inträdet söka stöd för skydd och bevarande av kulturobjekt och de kan söka LBU-medel (landsbygdsutvecklingsmedel) för utvecklande av sin jordbruksnäring. Motsvarigheten finns i dagsläget inte för skogsbrukaren, vilket är ett resultat av nationella prioriteringar. I Finland går 17 % av LBU-medlen till skogsbruk att jämföra med 0,1 % i Sverige. Även småskogsbrukarna är en del av en levande landsbygd och kan även de behöva stöd för att värna om samhällsnyttor. Dessutom är kulturlämningar i skogslandskapet ett nog så viktigt kulturarv som kulturlämningar i jordbrukslandskapet. När de nya miljöstöden beslutas bör man därför på nationell nivå förändra så att lämpliga EU-medel även kan komma skogsbrukare till del. Miljöpartiet anser det inte önskvärt att skogsbruket blir reglerat såsom jordbruket är. Däremot bör bevarandet av kulturmiljöer i skogsbrukslandskapet ges samma vikt och samhälleliga stöd som kulturmiljöer i jordbrukslandskapet.

Forskning

Biologi-skogsvetenskap

Inom skogsvetenskapen ligger oftast fokus på träden och inom biologin tänker man ofta bort virkesproduktionen. Om vi ska kunna utveckla skogsbruksmetoder som kombinerar produktion och naturvård måste vi ha mer samarbete över fakultetsgränser. Miljöpartiet anser att det behövs mer forskning som är tvärspektoriell. Genom att bättre förstå ekologiska processer och hotade arters behov och livsförutsättningar ökar man möjligheterna att kunna bedriva ett anpassat skogsbruk.

Populationsdynamik

Arter som missgynnas av dagens skogsbruk karakteriseras ofta av att de är specialister i något hänseende, exempelvis ett visst substrat eller en viss biotop. De är ofta svårspredda eller har svårt att övervintra en hyggesperiod. Utan kunskaper om enskilda arters krav och skäl till att de är hotade blir arbetet med att rädda dem väldigt chansartat. Att återgå till historisk markanvändning eller fri utveckling är vanligt men inte alls någon garanti för ett reellt bevarande. Miljöpartiet vill se mer forskning kring populationsekologiska samband och spridningsbiologi för ett träffsäkrare naturvårdsarbete.

Nyetableteringar av lövskogar och blandskogar

Svenskt skogsbruk och skogsforskning har med statens goda minne stött överföring av lövmarker till barrskog. Kunskaper om och erfarenheter av det motsatta är i dag ofullständiga. Kunskaper om och traditioner av att etablera blandskogar är också bristfälliga. Miljöpartiet menar därför att det finns ett behov av bättre kunskaper om hur ädellövskogar, lövskogar och blandskogar etableras på lämpliga marker som tillfälligt har hyst barrskogar. Mer kunskap och forskning om hur man kan kombinera skogsbruk med bibehållna naturvärden och vilka skogsbruksformer som är acceptabla ur naturvårdssynpunkt är nödvändigt.

Renskötsel

Vi vill genom ökade samrådskrav förbättra möjligheterna att minska konflikter och förbättra skogsbrukets och rennäringens möjligheter att verka sida vid sida. Skogsvårdsorganisationen har i omgångar haft utbildningar för skogsbrukare om rennäring och för renskötare om skogsbruk – dessa bör upprepas. Miljöpartiet anser också att mer kunskap om skogsbrukets effekter för rennäringen och vice versa behövs. Vi anser att 6 kap. 4 § skogsvårdslagen (SOU 2001:101) bör ändras så att samrådsplikt för större markägare inom hela renskötselområdet ska gälla. Vid vilken typ av ingrepp i skogsbruket samrådet ska gälla bör utredas snarast.

Fel! Okänt namn på

Sociala värden och turism

De flesta av oss har inte längre någon självklar koppling till skog och natur trots att det finns fakta som talar för att människor mår bra av att vistas i skogen. Långtidssjukskrivna mår bättre genom skogskontakter, och friskvård är en mycket bra form av vård. För de friska ökar vistelsen i skog och natur välbefinnandet. En ökad satsning på att utveckla skogens sociala värden i glesbygden, framför allt för att skapa förutsättningar för naturturism, är till fördel både för den regionala utvecklingen och för naturvårdsarbetet i skogen. För att skogen ska ha ett värde för turism krävs att den är mångfasetterad och rik på naturupplevelser. Således finns det skäl att beakta den sociala dimensionen av skog även i glesbygdregioner. Miljöpartiet anser att tätortsnära skogar ska planeras och skötas så att de blir attraktiva, lättillgängliga och passar för friluftaktiviteter, under förutsättning att detta inte kommer i konflikt med naturvårdshänsyn. Skogens rekreationsvärde nära tätorter är så viktigt att det bör prioriteras före produktion. Dessbättre går det ofta bra att bedriva produktion av skogsråvara samtidigt som skogen nyttjas för rekreation.

Trävaruindustri

Ständiga krav på tillväxt inom skogsindustrin kan inte mötas med ständigt ökad tillväxt i skogen. I stället måste tillväxten bestå i mer vidareförädling och produktion av kvalitetsvirke snarare än bulkvaror. I Sverige har vi goda förutsättningar att producera kvalitetsvirke, och med vidareförädling kan vi också hålla uppe sysselsättningen inom skogssektorn. Miljöpartiet ser positivt på den svenska satsningen på träteknisk utveckling och forskning vilken regeringen initierat. Trä i byggande och som energiråvara är sektorer som måste vidareutvecklas.

Biobränslen

Sveriges och västvärldens energiförbrukning kan minskas radikalt genom sparande och effektivisering, men en ökad användning av biobränslen är ändå nödvändig. Under senare år har uttaget av biobränsle från skogen ökat dramatiskt. Mycket av trädens näringsämnen sitter i barren, och det är därför viktigt att groten tas ut ur skogen när barren ramlar av samt att askåterföring tillämpas. Miljöpartiet anser att biobränsleuttag måste göras på så sätt att inga negativa effekter på framtida produktion, naturvärden eller försurningsstatus uppkommer.

Skogsstyrelsen

Skogspolitiska medel

Skogspolitikens medel är av rättslig, ekonomisk och administrativ art. Till de statliga åtagandena hör att tillhandahålla information, rådgivning och utbild-

ning om gällande regelverk och lämpliga former för att bedriva ett hållbart skogsbruk. Staten har även åtagit sig att finansiera viss forskning och att informera om nya rön och ny metodik. Staten skall även bedriva tillsyn av efterlevnaden av skogsvårdslagen och andra lagar som räknas som skogspolitiska medel. Skogspolitikens mål baseras på att skogsbruket gör åtaganden utöver vad lagstiftningen kräver. Därför har statlig rådgivning och information en viktig roll för hur väl skogspolitikens mål uppfylls. Senare utvärderingar visar tydligt att insatser som röjning i ungskog och naturvårdshänsyn vid avverkning blir bättre med bra rådgivning. Miljöpartiet anser att Skogsstyrelsens arbete med information, rådgivning och utbildning har hög prioritet. Ytterst har dock skogsägarna ett eget ansvar för kunskapsinhämtande om regelverk och de skogspolitiska målen. Om inte de skogspolitiska målen nås med dagens medel måste sanktionsmöjligheter införas.

Bredare kompetens

I och med den nya skogsvårdslagen avreglerades skogsbruket samtidigt som naturvårdskraven ökade. Skogsstyrelsen blev mer av naturvårdsmyndighet men behöll samtidigt sin gamla roll som produktionsrådgivare. Man har därmed kvar sina breda och mestadels goda kontakter direkt med skogsbrukarna. Tyvärr är inte kunskaperna om naturvård alltid de bästa, eftersom de flesta anställda har sin utgångspunkt i en äldre skogsbruksutbildning. Miljöpartiet önskar en större spridning av kompetenser inom Skogsstyrelsen i form av fler biologer och skogligt utbildade med naturvårdsinriktning. Motsvarande vill vi se att den skogliga kompetensen höjs på landets länsstyrelser.

Regional spridning

Skogsstyrelsen är den mest regionaliserade av statens myndigheter med 126 kontor spridda över hela Sverige. En förutsättning för denna spridning, trots relativt knappa statsanslag, är en betydande andel uppdragsverksamhet. Med rätt kunskapsunderlag i Skogsstyrelsen kan man minska riskerna för att ömtåliga natur- och kulturobjekt förstörs på grund av olämpligt skogsbruk. Det har också visat sig att Skogsstyrelsen har lättare för att arbeta med avsättningar än länsstyrelsen, vilket vi tror beror på det samarbete och ömsesidiga förtroende mellan Skogsstyrelsen och brukare som ofta är etablerat. Miljöpartiet ser vinster med Skogsstyrelsens dubbla roll, vilken ger möjlighet till rådgivning och upplysning i samband med avverkningsplanering. Samtidigt ser vi risker i en alltför vag tillsyn. Vi anser vidare att det är viktigt att Skogsstyrelsens uppdragsverksamhet bedrivs i enlighet med de skogspolitiska ambitionerna.

Samarbete med länsstyrelserna

Länsstyrelsernas miljöenheter är tämligen hårt arbetsbelastade med en bred miljö- och naturskyddsverksamhet. Tyvärr är kontakterna direkt med skogsbrukarna begränsade. Samarbetet mellan länsstyrelser och skogsstyrelser har successivt förbättrats avseende informella kontakter i frågor om områdeskydd och naturvård. Samrådet sker i vissa fall löpande genom parvisa

Fel! Okänt namn på

kontakter och i andra fall enligt särskilda överenskommelser om vad som skall samrådas om. Men fortfarande förekommer det alltför många misstag i naturvårdsarbetet beroende på bristande informationsutbyte. Miljöpartiet anser att skogs- och naturvårdsmyndigheterna bör utforma ett fastare och mer formaliserat samarbete.

Största delen av skogsvårdslagen bör ingå i miljöbalken

Miljöpartiet anser att miljöbalken bör innefatta nuvarande lagar som är centrala för all miljöpåverkande verksamhet och vara heltäckande. Skogsvårdslagen behandlar till stor del naturvårdshänsyn och hushållning med naturresurser. Regeringen bör därför närmare pröva hur skogsvårdslagen, eller åtminstone stora delar av den, kan inarbetas i miljöbalken.

Växthuseffekten

Förväntade följder av växthuseffekten är ett varmare klimat och rikligare nederbörd. Som en följd förväntas flera skadedjur få det gynnsammare och deras utbredningsområden förflyttas längre norrut. Även andra organismer i skogen kommer att påverkas av ett förändrat klimat. Detta är dock något som måste hanteras inom miljö- snarare än skogspolitiken. Ibland kommer förslag om att skog ska tillgodoräknas som kolsänkor i klimatarbetet. Miljöpartiet vänder sig starkt emot detta eftersom det är ett passivt förhållningssätt som saknar vetenskaplig grund. Det finns skogar, framför allt våtare sådana, som är nettokoldioxidproducenter snarare än upptagare. Däremot kan skogen bistå med icke-fossil energi, vilket är positivt för att hejda climateffekten.

Köp, arv och ägande

Den nya skogsägaren

Andelen skogsägare som inte bor på fastigheten ökar. Många skogsfastigheter har ärvts av en eller flera nya skogsägare som ofta inte har några ingående skogsbrukskunskaper. Många av dessa fjärrägare anger andra skäl än ekonomiska till sitt ägande. Personlig relation, naturvård eller jakt kan vara skäl till att man behåller en skogsfastighet. En annan ägarkategori är aktieägaren, eller fondinnehavsägaren. Denne ägare är ännu mer anonym och har ofta strikt ekonomiska skäl till sitt ägande. Miljöpartiet ser det som positivt med ägare som har en personlig relation till sin fastighet, antingen känslomässig eller som försörjningsbas. Vi tror att det ger förutsättningar till ett långsiktigt brukande. Samtidigt är det bra med lokala utkomstmöjligheter i regioner där sådana annars ofta saknas.

Rationaliseringsförvärv

Staten har och har haft en ambition att fastigheter ska bli större och ekonomiskt rationellare. Det är därför skattemässigt fördelaktigare för en som redan har skog jämfört med en som inte har det att köpa ny skog. Miljöpartiet anser inte att det finns ett egenintresse i stora fastigheter, tvärtom kan det ur miljösynpunkt ibland vara bra med ett splittrat ägande med olika intensitet i brukandet. Därför anser vi att särreglerna vid rationaliseringsförvärv ska bort.

Fastighetsöverlåtelse

Utredningar har visat att skogsavdragen bidrar till dyra fastigheter. De dyra köpeskillingarna finansieras sedan ofta med stora föryngringsavverkningar. Även de liberalare avverkningsreglerna har i och med 1994 års lagstiftning inneburit att skogsfastighetspriserna har ökat överallt i landet. Det är viktigt att avdragsregler och lagstiftning inte bidrar till exploaterande virkesuttag i samband med fastighetsöverlåtelser. En skogsfastighets pris påverkas i dag i hög grad av den kortsiktiga avkastning man kan förvänta sig från fastigheten. En av de tråkigaste effekterna av detta är att den samvetsgranne skogsfastighetspekulanten som inte vill kalavverka maximalt antingen måste ha mycket god ekonomi eller helt enkelt avstå från köpet. Miljöpartiet anser att en översyn av lagstiftningen vid överlåtelse bör göras i syfte att främja småskaligt långsiktigt ägande och brukande.

Reavinstbeskattning vid områdesskydd

I samband med ersättningar för områdesskydd i form av biotopskydd eller reservatsbildning uppkommer i många fall en för ägaren inte oväsentlig reavinstbeskattning. Denna beskattning gör att en stor del av ersättningen äts upp, vilket ägaren ibland vill ha täckning för i ett högre intrångsbelopp. Därmed försvaras, fördyras och försenas ofta skyddsprocessen på ett onödigt sätt. Miljöpartiet anser att reavinstbeskattning ska utgå vid intrångsersättningar eller köpeskillingar i samband med områdesskydd.

Manlig överrepresentation

Kvinnliga skogsägare äger en knapp sjundedel av den totala ytan brukbar skogsmark i Sverige, och 37 % av de privata skogsägarna är kvinnor. Trots det finns nästan inga kvinnor representerade i ledningar och styrelser för skogsbolagen eller på skogsvårdskontoren. Undantag finns dock, till exempel i statliga Sveaskog där kvinnorna är välrepresenterade i styrelsen. Miljöpartiet anser att det finns stora vinster med fler kvinnor i Skogs-Sverige, inte minst ur naturvårdssynpunkt; kvinnliga skogsägare är i genomsnitt mer intresserade av naturvård än manliga skogsägare.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 oktober 2005

Åsa Domeij (mp)

Helena Hillar Rosenqvist (mp)

Ingegerd Saarinen (mp)

Claes Roxbergh (mp)

Karin Svensson Smith (-)